

Werken met een ervaringsdeskundige als partner van de opleiding

Deel 2: Als coach bij stagebezoeken

UCLL – BaKO campus Diest/ Heverlee

Ervaringsdeskundigen/ samenwerking

-We werkten samen met TAO Genk. <http://www.tao-armoede.be>

TAO Armoede is een deelwerking van [vzw De Link](#). De teams bestaan uit opgeleide ervaringsdeskundigen, een coördinator en een vormingswerker(s). Ze bieden opleiding en vorming in heel Vlaanderen. Organisaties, overheden en diensten die hun aanbod voor mensen in armoede effectiever willen maken, kunnen bij TAO terecht met hun vragen. Ze zijn er voor iedereen die werkt met en voor kinderen, jongeren en volwassenen in armoede. Het aanbod richt zich tot professionelen en vrijwilligers, niet rechtstreeks tot kinderen en jongeren. Zo werkte TAO Armoede al met OCMW's, buurtopbouwwerk, scholen, provinciebesturen, samenlevingsopbouw, leerwerkbedrijven, opvoedingswinkels, gezinszorg, CLB's, jongerenwelzijn, justitiehuisen, vakbonden, verenigingen waar armen het woord nemen, kinderopvang, hogescholen en universiteiten, thuisbegeleidingsdiensten, integrale jeugdhulpverlening, centra geestelijke gezondheidszorg, vakantieparticipatie, kindertelefoon, VIVO, ...

-We gingen eveneens in zee met een opgeleide ervaringsdeskundige die niet verbonden is aan een organisatie.

Aanpak

We gingen 6x met een ervaringsdeskundige op pad, telkens volgens het onderstaande stramien.

1. Voor het bezoek

- Tijdens een intervisie-sessie in kleine groep nodigen we de ervaringsdeskundige uit. Na een kennismaking met de studenten, vertelt ze haar levensverhaal.
- Daarna nemen we de ervaringsdeskundige mee als coach op stagebezoek bij enkele van deze studenten. De studenten worden vooraf verwittigd van het bezoek. Er wordt toegelicht dat dit bezoek kadert binnen het project 'kleine kinderen, grote kansen' en vooral bedoeld is als een coaching voor de opleiding. We willen als opleiding immers een beter zicht krijgen op de drempels die we – meestal impliciet - inbouwen in de kleuterklas, in het omgaan met kleuters, in stagetaken, ... Aan studenten vroegen we wel om een open houding, de coaching kan ook voor hen immers een kans zijn om nieuwe inzichten op te doen. Ook de school en de mentoren werden op de hoogte gebracht.

2. Observerend bezoek

- De ervaringsdeskundige en de docent observeren het verloop van een dagdeel in de kleuterklas tijdens een stagedag van een student.

3. Coachend gesprek

- In een gesprek na dat bezoek gaan de ervaringsdeskundige, de docent, de student en indien gewenst de mentor aan tafel zitten. De ervaringsdeskundige geeft aan wat opviel vanuit haar referentiekader, welke positieve aspecten en mogelijke drempels ze zag.

4. Selectie van mogelijke aandachtspunten voor de opleiding

- Als opleiding namen we bij elk bezoek notities. De gesprekken werden ook gefilmd om achteraf de essentie eruit te kunnen halen.
- Zo kwamen we met beide ervaringsdeskundigen uit op een aantal gelijklopende vaststellingen/ aanbevelingen. Deze willen we graag integreren in het curriculum via OPO's, groeilabo's en praktijkopdrachten en –verwachtingen.

Vaststellingen

- Milieu
  - Structuur
    - niet te 'clean', 'gezellige chaos'
    - Hoekjes waarin je tot rust kan komen
  - Materialen
    - Kosteloze materialen zijn meerwaarde
    - duurzaam
- Houding mentor
  - Een warme, open houding voor alle kls. is erg belangrijk
  - Structuur brengen (klashouden, afspraken,..)
  - Vinger aan de pols:
    - afwezige, onzichtbare, angstige kinderen
    - kls. die veel aandacht vragen
  - Kls in kracht zetten:
    - oog voor succeservaringen
    - alle kls. 'zien'
  - Gevoelens bij kls erkennen
    - Niet 'wegwimpelen'
- Ouders betrekken
  - In dialoog durven gaan
  - Ouders op hun verantwoordelijkheid durven wijzen
    - Vanuit gedeelde zorg voor het kind
    - Niet oordelen, open houding
    - Naar noden peilen
    - Evt. doorverwijzen
    - Ouders in kracht zetten, niets achter hun rug ondernemen!

Evaluatie opleiding

Deze coachende bezoeken waren erg rijk en waardevol voor de verschillende partijen.

- Als opleiding kregen we beter zicht op mogelijke valkuilen, maar het belang van bepaalde aspecten uit de opleiding werd ook onderstreept.
- De grote meerderheid van de studenten vond dit ook een waardevolle ervaring die hen nieuwe inzichten gaf, ondersteuning bood voor bepaalde vragen of bevestiging gaf in een bepaalde manier van handelen.
- We stelden een prettig neven-effect vast. Enkele mentoren gingen tijdens het bezoek in interactie met de ervaringsdeskundige, brachten eigen ervaringen met kwetsbare kinderen aan en deden op die manier beroep op de beschikbare expertise. Ze sloten soms ook aan bij het coachend gesprek.

Evaluatie studenten

Via een padlet konden de studenten anoniem hun ervaringen over het bezoek delen. Hieronder een greep uit hun reacties.

'Ik vond het bezoek heel boeiend. Mijn ogen werden geopend op verschillende niveaus. Het ging over aspecten waar ik nog nooit eerder bij stil stond. Als je armoede zegt denk je automatisch aan geld. Welke kinderen hebben thuis veel of weinig. Het bezoekje in de klas en het gesprek achteraf ging over veel meer dan dat. Zo kwam er bijvoorbeeld ook structuur aan bod. Kinderen die in armoede leven hebben thuis (waarschijnlijk) weinig structuur. Deze hebben ze in de klas dan dubbel en dik nodig. Zo waren er nog een hele boel dingen die ik super interessant vond. Bijvoorbeeld werken met kosteloos materiaal, wat doe je omdat je al je stagemateriaal zelf niet allemaal wil/kan betalen. Dat mensen in armoede dit thuis dan kunnen herhalen, dat je ze eigenlijk iets bijleren, zo ver had ik nog nooit nagedacht. Kortom het was een super ervaring! Van mij mag er elke stage zo een 'confronterend' bezoek komen. Top!'

'In de school waar ik mijn stage loop, is weinig kansarmoede. Dat geven leerkrachten en directie zelf ook aan. Ook bij mij zelf in de klas was hier dus weinig sprake van. Er zijn 2 kinderen waar er iets meer zorg is rond armoede in de klas, maar deze twee zijn er bij het bezoek niet uitgepikt. Ook bij mij kwam structuur aan bod. Dit is iets wat voor kleuters in het algemeen belangrijk is, en waar ik zelf ook belang aan hecht. Ook agressie is aan bod gekomen. Kinderen met armoede zijn soms wat agressiever omdat ze niet goed weten hoe ze zichzelf moeten uitdrukken. Zelf heb ik na het bezoek meer aandacht besteed aan de punten rond armoede: structuur, agressie, affectie, vertellen, ... Omdat ik structuur zelf heel belangrijk vind, vond ik het niet moeilijk om dit te verwezenlijken. Zelf probeer ik steeds rustig te zijn naar de kinderen toe, zodat ze zich veilig voelen en ook naar mij toe komen. Het bezoek heeft mij meer doen nadenken over armoede. Niet alleen in deze school, maar ook in scholen waar ik al eerder stage liep. Mijn ogen zijn breder open gaan staan, en ook mijn aandacht gaat soms wat meer naar dit punt.'